

Jerusalem, Jerusalem...

Al nostre país també se segueix amb molta atenció la crisi entre israelians i palestins. Estudiosos del conflicte i representants de les parts interessades opinen per a EL TEMPS sobre les causes profundes. En l'epicentre, el futur de Jerusalem.

"Quan un got és ple, qualsevol nova gota el fa vessar. L'actual govern israelià, des que va arribar al poder que va començar a colpejar el procés de pau, canviant la màxima de 'territoris per pau' per la de 'seguretat per pau'. Això ho han fet a través de moltes violacions i incidents com la política d'assentaments, les noves colonitzacions, la construcció de noves carreteres que passen per zones d'autonomia palestina, i el tancament de Jerusalem, que també ha portat al bloqueig total dels acords". Mohamed Said, delegat de l'Organització d'Alliberament de Palestina (OAP) a Catalunya, situa evidentment la responsabilitat de l'actual crisi en el bàndol contrari.

"Hi ha un incompliment total dels acords –continua Said–, i nosaltres només exigim que es compleixi tot el que es va firmar. No serveix de

res signar uns documents davant dels governs dels EUA, Rússia, Japó o Europa si després allò no es compleix. I sobretot, no podem renegociar cada cert temps el que ja s'ha firmat".

Des de València, i emparant-se en l'anonimat, un destacat membre de la comunitat palestina coincideix a culpar la part jueva dels darrers esdeveniments: "els nostres cosins (en relació als israelians) no estan apostant perquè la pau continue endavant. El nostre poble sí, entre altres coses perquè amb la pau s'afirma el procés cap a l'autonomia, la independència i la configuració d'un possible estat palestí". En canvi, Samuel Serfati, representant de la comunitat jueva valenciana, opina que el túnel és una excusa i que "el procés de pau està en perill cada volta que algú utilitza indegudament arguments religiosos".

És clar, però, que l'altra part en

conflicte no creu que el que va signar el govern laborista de Peres obligui forçosament l'actual executiu conservador de Netanyahu. Ho diu clarament Ofer Bavly, conseller de premsa de l'ambaixada d'Israel a Madrid (no ens ha estat possible obtenir declaracions al consolat de Barcelona): "l'actual és un govern obligat pels acords firmats, però no per la ideologia dels qui els van signar. Abans hi havia la idea d'una confederació israeliano-palestina amb una àmplia autonomia palestina, que no descartava la independència. L'actual govern de Netanyahu veu impossible la solució d'un estat palestí independent. En canvi sí que discutirà sobre una autonomia àmplia sota sobirania israeliana".

Bavly opina, a més, que amb la seva política Netanyahu compleix els desigs del poble d'Israel: "l'onada d'atemptats terroristes de febrer i març van demostrar que encara hi havia un perill i una inseguretat als quals s'havia de fer front. Les concessions laboristes dels últims tres anys van provocar més atemptats, i els israelians es van preguntar si no calia canviar de direcció. Per això votaren el Likud".

La importància de Jerusalem.

Tant Adrian Mac Liman, responsable de l'àrea Mediterrani-món àrab del CIDOB (organisme especialitzat en l'estudi de les relacions internacionals), com Joan B. Culla, professor d'història de la UAB, situen Jerusalem en el centre del problema.

Segons Mac Liman, "la situació

La ciutat santa enfronta les comunitats jueva i palestina. En aquest sentit, potser la batalla del túnel ha estat una cortina de fum sobre el veritable objectiu: la mateixa Jerusalem.

ARXIU / EFE

actual és explosiva, resultat de la negativa israeliana de continuar endavant amb els compromisos assumits en els acords de pau per l'anterior govern. Des de final de l'any 1991 vivim una campanya de colonització permanent de Jerusalem est, la ciutat tres vegades santa perquè s'hi troben els llocs sagrats de tres religions". L'estudiós del CI-DOB opina que els acords encara vigents estan signats per un govern en nom d'un país, no en nom d'un partit: "Però per al Likud acceptar aquests continguts és impossible. I no entenen que, un cop firmats, no es pot tornar enrere. Un sector de l'opinió pública israeliana diu que no hi ha acord sobre Jerusalem, però aquest acord ja hi és, ja existeix, va ser signat. Qualsevol govern compleix els compromisos adquirits pels seus predecessors, i tornar a començar les negociacions significaria aconseguir pràcticament els mateixos resultats però en molts més anys".

Culla, al seu torn, afirma: "L'episodi del túnel, que ha desencadenat la revolta palestina, ha tingut la virtut entre cometes de plantejar, potser abans del que estava previst en el calendari dels acords d'Oslo, un dels problemes de fons més irresolubles del procés de pau, que és el problema de Jerusalem. En aquest tema uns i altres ja sabien que era impossible posar-se d'acord i van decidir ajornar-lo, deixar-lo per d'aquí uns quants anys. Les circumstàncies, però, l'han posat sobre la taula abans que no ho havien previst".

Per a l'historiador, el de Jerusalem és un problema segurament insoluble. I explica els motius: "Per a Israel, Jerusalem és la seva capital eterna i indivisible. En això, a diferència d'altres coses, el grau de consens dins la societat israeliana és del 90% o més. Sobre el Golan, hi ha divisió d'opinions, i molts israelians, potser la majoria, estarien disposats en determinades condicions a renunciar-hi. El mateix es pot dir en relació a bona part de Cisjordània, i a la franja de seguretat sobre del Líban. Vull dir que gairebé en tots els aspectes territorials del plet hi ha o hi podria haver una majoria social a Israel que di-

gués: 'deixem-ho', en determinades condicions. En canvi, una grandíssima majoria d'israelians, tant de dretes com d'esquerres, creuen que el tema de Jerusalem és innegociable. Pensen que els àrabs tenen moltes ciutats santes i els cristians, també, mentre que els jueus només en tenen una, que és Jerusalem".

Per la seva banda, diu Culla, "Arafat, que també reclama Jerusalem oriental com a capital de la Palestina independent, ha agafat el tema del túnel com a pretext per intentar desencadenar una protesta al carrer que sacsegi la posició dels israelians sobre el tema de Jerusalem. Arafat pensa que en aquest tema el temps corre en contra dels seus interessos, perquè progressivament els israelians van aconseguint més barris, van judeïtzant més la ciutat. Per això ell ha intentat posar aquesta patata calenta sobre la taula ara, pensant que no hi té res a perdre i que fins i tot hi té alguna cosa a guanyar. Per això crec que dir-ne la batalla del túnel és una bestiesa, i que en tot cas s'hauria de parlar del primer capítol de la batalla de Jerusalem, batalla que no té per què ser militar. El nucli del problema de la pau israeliano-palestina és aquest".

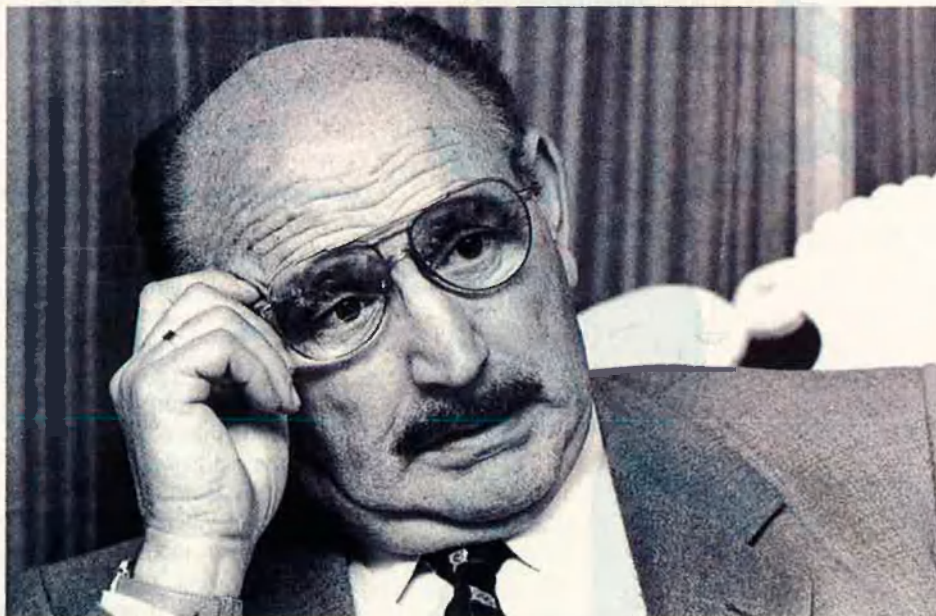
Virgínia Arqué / Jordi Sebastià

ARKIU

ARKIU / JORDI VICENT

De dalt a baix, Mohamed Said, Joan B. Culla i Samuel Serfati. Tots els observadors coincideixen a dir que l'estatus de Jerusalem és la clau del procés de pacificació.